

ДО ЮВІЛЕЮ СВІТЛАНИ ВЕНІАМІНІВНИ БОГДАНОВОЇ

31 серпня 2017 року виповнилося 80 років від дня народження Світлани Веніамінівни Богданової – доктора геолого-мінералічних наук, професора Лундського університету (Швеція).

Світлана Веніамінівна – відомий вчений у галузі геології докембрію, її наукові інтереси стосуються головним чином формування та еволюції Східно-Європейської платформи – одного із ключових фрагментів докембрійської континентальної кори.

Ще під час навчання у Московському нафтовому інституті (тепер – Російський державний університет нафти і газу ім. І.М. Губкіна) вона почала вивчення кристалічних порід Східно-Європейської платформи. Спочатку головним напрямом її досліджень була петрографія основних порід і чарнокітів фундаменту Волго-Уральської нафтогазової провінції. Результати цих робіт підсумовані Світланою Веніаміновною в успішно захищеній кандидатській дисертації (1966). З часом географія її наукових досліджень розширилася на всю Волго-Уральську провінцію. На початку 1970-х рр. учена долучилась до масштабних регіональних робіт з укладання «Міжнародної тектонічної карти Європи і прилеглих територій», а також тектонічних карт СРСР.

1978 року С.В. Богданова почала працювати в Геологічному інституті АН СРСР, де продовжувала розпочаті раніше роботи. В 1982 році вона захистила докторську дисертацію, за матеріалами якої 1986 р. опублікувала монографію «Земная кора Русской плиты в раннем докембрии (на примере Волго-Уральского сегмента)», переконливо обґрунтувавши модель трисегментної будови Східно-Європейської платформи. Світлана Веніамінівна показала, що Східно-Європейська платформа не являє собою мозаїку дрібних архейських

та протерозойських «мікроконтинентів», а складається з трьох великих літосферних сегментів – Феноскандії, Сарматії та Волго-Уралії. Вони розвивалися незалежно один від одного до їхньої колізії близько 2,1 млрд років тому (Сарматія та Волго-Уралія) та 1,75 млрд років тому (Феноскандія та Сармато-Уралія).

Після переїзду до Швеції в 1989 році С.В. Богданова стала приділяти багато уваги дослідженням Феноскандійського щита та прилеглих територій. Під час реалізації міжнародного наукового проекту *Europrobe*, у рамках якого розглянуто еволюцію тектоніки Європи від Уралу до Атлантичного океану, вона керувала програмою *Eurobridge*. Згідно з цією програмою було виконано сейсмічний профіль ГСЗ довжиною 1500 км – від Феноскандійського до Українського щита. В рамках

програми до активної міжнародної співпраці було залучено велику кількість фахівців геологічного профілю з різних країн Європи, в тому числі й України. Світлана Веніамінівна усебічно сприяла налагодженню тісних контактів між науковцями України та європейської спільноти, зокрема Швеції, які підтримуються й досі. Результати спільних досліджень опубліковані в багатьох міжнародних наукових виданнях, а українські науковці стажувались у найкращих європейських лабораторіях і брали участь у міжнародних наукових нарадах. Ця співпраця триває й досі в рамках важливого міжнародного проекту «Утворення та розпад Родінії» (з 2001 р.) та декількох проектів, фінансованих Швецьким Інститутом. За цими проектами виконано великий обсяг ізотопно-геохімічних та геохронологічних досліджень різних породних комплексів Українського щита, в яких Світлана Веніамінівна брала безпосередню участь. Завдяки її сприянню і під її керівництвом неодноразово організовано міжнародні експедиції на території Українського щита, під час яких не лише зібрано велику колекцію кам'яного матеріалу, а й установ-

лено нові міжнародні контакти та закладено основу для подальшої співпраці.

Світлана Веніамінівна Богданова і досі продовжує плідну наукову діяльність. За її ініціативи щороку публікуються декілька значних наукових робіт, у тому числі й у співавторстві з українськими науковцями. За допомогою порад, дискусій і залучаючи сучасно обладнані аналітичні центри європейських країн вона активно сприяє розвитку й української геологічної науки.

Редакційна колегія збірника наукових праць «Геохімія та рудоутворення» і науковці – працівники Інституту геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка НАН України вдячні Світлані Веніамінівні за багаторічну успішну й плідну співпрацю, щиро зичать їй міцного здоров'я на довгі роки та творчого натхнення. Залишайтеся й надалі великим працелюбом із доброю душею й чуйним серцем. Частіше посміхайтесь – Вам це личить. Сподіваємося ще не раз побачити Вас в Україні. Ми високо цінуємо Вашу безмежну відданість геології, доброзичливість і готовність допомогти кожному словом і ділом.

*Редакційна колегія
збірника наукових праць
«Геохімія та рудоутворення»*